

Graag stel ik me, als uw nieuwe penningmeester, aan u voor

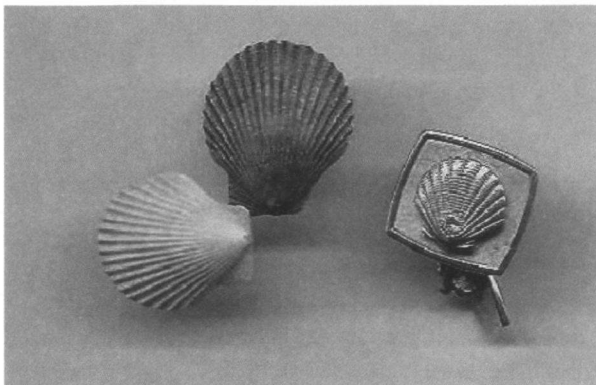
Jan Anthonie Buijse, geboren in Padang als derde zoon van een procuratiehouder bij de Bataafsche Petroleum Maatschappij en een onderwijzeres. Mijn ouders waren afkomstig uit Goes en vlak voor de oorlog brachten zij met de kinderen een kort verlof door in Zeeland. Van toen dateert mijn eerste kennismaking met het strand in Domburg, maar ik zou onder hypnose moeten om me daar nog iets van te herinneren. Na terugkomst in Indië volgde een paar jaar later de bezetting door 'de Jap' en begon voor mijn moeder en broers en mij de kamptijd in Ambarawa. Na de oorlog bleek ook mijn vader de jaren in de kampen te hebben overleefd en repatrieerde ons hele gezin via Singapore en Southampton naar Amsterdam. Aangezien mijn oma was overleden en hun kinderen inmiddels het huis uit waren, stelde mijn grootvader diens huis in Goes ter beschikking. In die stad doorliep ik de lagere en middelbare school. Na het behalen van mijn HBS-diploma volgde ik de opleiding tot marineofficier in Den Helder. Tijdens een oefening in 1957 kreeg ik een ongeluk, waarbij ik mijn hielbeen brak. Dat was net voor onze zomervakantie in Domburg, zoals inmiddels al weer negen jaar vast pandoer. Maar dit keer was zwemmen, volleyballen en door de duinen struinen er niet bij en ik vermaakte me aan de waterkant met wat daar was aangespoeld. Tot mijn verassing vond ik een klep van een schelp, net zoiets als die mijn vader in het goud droeg in de revers van zijn colbert en die hij had gekregen bij zijn pensionering bij de BPM, dochter van Shell. Toen ik mijn vondst aan vader liet zien, werd hij helemaal lyrisch. Een zeldzame vondst, dacht hij. Dat bleek niet zo te zijn, want ik kon hem op zijn verjaardag op 20 augustus een luciferdoosje vol met zulke 'Shell-schelpjes' overhandigen.

mijn broers en mij aan het veldwerk. Zo werden de stranden van Walcheren met enige regelmaat afgestroopt. Ook het uitbaggeren van de Westerschelde voor de nieuwe haven van Vlissingen en de afgraving voor de tunnel in Antwerpen leverden heel wat interessante vondsten. Vader deed zelf het determineerwerk aan de hand van kopieën die hij bij British Museum had weten los te peutenen.

Toen ik enige jaren later voor drie jaar naar Curaçao werd uitgezonden nam ik me voor ook daar naar schelpen uit te kijken. Aan de noordkust daar ligt inderdaad wel wat fossiel materiaal, maar in de baaien viel weinig meer te vinden

dan brokken steenkoraal. Een brief met die strekking stuurde ik naar mijn vader en na zijn antwoord verzamelde ik het eerste jaar in de West niets. Naderhand, tijdens een detachering op St. Maarten, vond ik daar op de schitterende zandstranden wel schelpen. Terug in Curaçao bezocht ik het Caribisch Marien Biologisch Instituut en werd daar door de heer Creutzberg doorverwezen naar het hoofd van het IJkwezen, Kees de Jong. Toen ik deze opbelde en hem vroeg of hij mijn vondsten op naam kon brengen omdat mijn vader daar geen literatuur voor bezat, nodigde hij me met buitengewoon veel enthousiasme thuis uit. Achter elkaar noemde hij de schelpen bij naam, tot er een paar overbleven waar hij zijn eigen collectie bij moest raadplegen. Toen zag ik voor het eerst de glans en schitterende kleuren die deze wonderen der natuur konden hebben en reagerend op mijn verbazing zei Kees: 'Wat jij hebt gevonden is gebleekt in de zon en geschuurd door zand en branding; deze heb ik zelf levend verzameld. En meteen de volgende dag ging ik op zijn uitnodiging mee en vond op zijn aanwijzingen mijn eerste *Cassis flammea*. Na het oppakken van de schelp die, op een knobbeltje na, in het zand zat verscholen draaide ik deze om en zag een terugtrekkende slak en daarna een glanzende glazuurlaag. Dat was het moment dat als een bliksemflits er een knop omdraaide in mijn hoofd: sindsdien ben ik verslaafd aan deze fascinerende bezigheid.

Dat was het begin van vaders hobby in het verzamelen van fossiele schelpen. Tenminste, hij zette voornamelijk

Inmiddels bleek dat het aan het thuisfront niet lekker liep en ik min of meer zou moeten gaan kiezen tussen mijn carrière bij het korps of mijn gezin. Het werd het laatste en in 1972 zwaaide ik af en werd reserveofficier. Ik keerde terug naar Goes, kreeg een baan bij mijn schoonvader in diens juwelierszaak, leerde het vak, werkte zes dagen in de week en stortte me in mijn vrije tijd op wat inmiddels een hobby was geworden, de

schelpen. Inmiddels was mij duidelijk dat vader alleen interesse had in fossiele schelpen en niet in recent marien materiaal. Met dubbelen uit de West begon ik wereldwijd te ruilen en breidde zo langzaam maar zeker mijn verzameling verder uit. In Curaçao had ik van Kees geleerd hoe je schelpen kon determineren en van vondsten de wetenschappelijke informatie vastleggen. Zo kwam ik in Nederland al gauw in contact met biologen van het Zoölogisch Museum van Amsterdam en het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie in Leiden. Samen met mijn vader deelde ik het lidmaatschap van de NMV en later meldde ik me aan bij de Belgische Vereniging voor Conchylologie, waar ik nu al weer lange tijd gecoöpteerd lid ben van het bestuur en redactielid van *Gloria Maris*.

Het juweliersvak keerde ik in 1988 de rug toe om in het Rijksmuseum voor Volkenkunde een baan te vinden, eerst in de automatisering en vervolgens in collectie-management. In 1995 volgde mijn aanstelling als directeur in het Leger- en wapenmuseum te Delft, tot aan mijn pensioen eind 2002. Sindsdien heb ik alle tijd voor mijn vrouw, kinderen en zes kleinkinderen, voor her en der wat vrijwilligerswerk, een gastdocentschap aan de Amsterdamse Hogeschool voor de kunsten, voor tekenen en niet in de laatste plaats voor schelpen.

Mijn verzameling zal, naar het zich nu laat aanzien, opgenomen worden in de collectie van het ZMA en ik ben druk bezig om de ruim 10.000 inventarisnummers

in een database te stoppen. De vakanties zijn vaak naar tropische oorden. Zo bezochten we diverse landen in de West, aan de Indische Oceaan en de Pacific. Recent werk ik ook weer aan een enkele publicatie, zo zijn er één over *Harpa amouretta* en een andere over *Cypraea moneta* inmiddels in druk. En om met Ruud Bank te spreken: “Verveling, daarvan heb ook ik geen last.”

En het strand in Domburg? Door de Deltawerken zijn stroombeddingen verplaatst, andere fossiele lagen komen nu bloot. Fossiele Pectinidae, de Shell-schelpjes van weleer, de zee voert ze zelden meer aan.

J.A. Buijse